

NORDENS
ARK

EFFEKTRAPPORT 2021

-INSATSER OCH RESULTAT FÖR VÄRLDENS HOTADE DJUR

Vi gör skillnad.

Idag finns det omkring 1,2 miljoner djurarter i världen. Om inget görs riskerar tre fjärdedelar av dessa att dö ut inom en nära framtid. Därför har vi tagit oss an att skydda de arter som kommer från ett klimat som liknar vårt eget. Genom att bedriva avel, uppfödning, forskning, utbildning och att sprida kunskap tror vi att de hotade arterna ska uppnå livskraftiga populationer och den biologiska mångfalden bevaras.

Det är så vi gör skillnad. Och det är så du kan göra skillnad.

Innehålls- förteckning

Detta är Nordens Ark

VD har ordet

Tack alla givare

Dagar vi minns lite extra

Nordens Ark i siffror

Hållbarhet

- Organisation
- Miljöarbete
- Ekonomi
- Vår arbetsplats
- Djurhållning

Djupdykning för den vetgirige

- Nordens Ark i världen
- Räddningspopulationer
- Conservation education
- Kycklinggroda
- Sisel
- Eremitibis
- Vit stork

Personal

- Vi som jobbar här
- Engagemang i styrelser och arbetsgrupper
- Publikationer

Samarbetspartners & medlemskap

DETTA ÄR NORDENS ARK

Vi är en ideell stiftelse och naturvårdsorganisation (org. nr 854600-6191) som arbetar för att ge utrotningshotade djur en framtid. Insatserna sker genom att vi bedriver naturvård, uppfödning, forskning, utbildning och sprider kunskap om biologisk mångfald.

VISION:

En värld med livskraftiga populationer av djur och växter i fungerande ekosystem.

Vårt uppdrag:

Att vara en ledande kraft i bevarandet av hotade arter och för ett hållbart nyttjande av biologiska resurser, samt att inspirera till och utbilda för ett livslångt engagemang för naturen.

Vår historia:

Stiftelsen Nordens Ark invigdes 1989 och har H.K.H. Kronprinsessan Victoria som högsta beskyddare. Sedan starten bedriver vi verksamheten från Åby säteri, en anrik gård med 400 hektar mark, längst in i Åbyfjorden i Bohuslän. Här finns bland annat en publik park där våra djur förevisas och naturvårdsprojekt exponeras för besökare, en publik lantgård med skyddsvärda äldre nordiska lantraser och ett karantänsområde där uppfödningen av våra projektarter kan ske på ett smittskyddssäkert sätt. Parken är öppen för besökare året runt.

Vi arbetar för att ge utrotningshotade djur en framtid.

Markerna innefattar en av Sveriges största privata ekoparker där ett småskaligt och betat odlingslandskap återskapas och naturvärden gynnas.

Vår organisation och anläggning ger unika möjligheter att utveckla kärnverksamheten och utgör en plattform där budskapet om vikten av biologisk mångfald förmedlas till våra besökare. En stor del av verksamheten är förlagd i fält utanför anläggningen, både i Sverige och utomlands.

FN:s globala mål:

2015 antog FN en resolution med 17 globala mål för en bättre värld. På Nordens Ark arbetar vi främst med mål 15 "Ekosystem och biologisk mångfald" som syftar till att det till år 2030 ska ske en minskad förlust av biologisk mångfald och naturliga livsmiljöer samt att artutdöende ska förebyggas. Vårt arbete berör på olika sätt även flertalet av de andra målen.

EN VÄRLD I STÄNDIG FÖRÄNDRING

► År 2021 är till ända och vi vänder blad. Sakta släppte pandemin (nästan) sitt virala grepp om världen. Den otrugga tillvaro som vi ändå lyckats anpassa oss till under två års tid ersattes dock bokstavligen över en natt av en ny men lika skrämmande verklighet med destruktiva krafter och ofattbart humanitärt lidande. Händelser som omedelbart och inom överskådlig tid kom och kommer att innebära negativa konsekvenser för Nordens Arks mångåriga och angelägna samarbeten med den ryska naturvården.

► Beträffandeläget hemmavid så släppte vi på den ekonomiska återhållsamhet som präglat verksamheten och nu byggs det för fullt enligt tidigare fastställd plan. Vår Ark för hotade sköldpaddor kommer att stå färdig i början av 2023 borta vid Vätmarken och den nya avelsanläggningen för europeisk vildkatt i Lunden har tagits i bruk. Den senare inom ramen för ett EU-Lifeprojekt, i samarbete med Royal Zoological Society of Scotland där Nordens Ark kommer att bidra med vildkattungar för noggrant planerade förstärkningsutsättningar i de skotska högländerna.

► Visentgruppen i Ekoparken växer i antal och vi projekterar nu för en välbehövlig utbyggnad av det sammanhängande systemet med beteshägn som visenterna delar med vildhästarna. Och fler positiva händelser avlöste varandra. Redan i början på det nya året tillkännagav Postkodlotteriet att Nordens Ark och BirdLife Sverige tilldelats drygt 13 miljoner kronor för ett flerårigt projekt som syftar till att rädda den i vårt land akut hotade sydliga kärrsnäppan.

"Givna förutsättningar för bevarandearbetet är som alltid Nordens Arks trogna vänförening, samt alla faddrar och fodervärdar som stödjer oss i ur och skur."

► En efterlängtd och inspirerande höjdpunkt för mig personligen under 2021 var förmånen att delta i den internationella naturvårdsunionens (IUCN) världskongress i Marseille i september. Nordens Ark är sedan många år fullvärdig medlem i denna globala och i högsta grad tongivande gemenskap, i celebert sällskap av

bland annat representanter för såväl stater som urbefolkningar, samt ett stort antal ideella organisationer. Att utarmningen av biologisk mångfald är direkt sammankopplad med klimatkrisen och därmed lika väsentlig för mänsklighetens framtid är numera ett vedertaget faktum. Detta betonades i IUCN-kongressens huvudbudskap till omvärlden, vilket kom till uttryck i form av ett manifest.

► Givna förutsättningar för bevarandearbetet är som alltid Nordens Arks trogna vänförening, samt alla faddrar och fodervärdar som stödjer oss i ur och skur. Under 2021 etablerades även nya intressanta former av partnerskap med framför allt regionala företag – en kreativ utveckling som vi förväntar oss ska fortsätta under 2022.

► Som ett led i vårt miljöstrategiska arbete har sponsringssamarbete kring solcellsanläggningar vid Lantgården och det projekterade sköldpaddshuset inletts under det gångna året. Dessutom har statligt klimatinvesteringsstöd erhållits för laddningsstation för elbilar.

MATS HÖGGREN, VD

Kopplingen mellan solcellsanläggningen och laddningsstationen innebär således att vi kan tillhandahålla "härproducerad" el till våra gäster – ytterligare ett viktigt led mot Nordens Arks hållbarhetsmål, med miljö- och kostnadseffektivisering i fokus.

► Och så var det förstås de "humana resurserna"! Alla mina fantastiska medarbetare, vilkas passion, energi, yrkeskompetens och allmänt sköna attityd jag har förmånen att få inspireras av varje dag på jobbet – världens bästa jobb, fast som i den bästa av världar inte skulle behöva finnas!

STORT TACK TILL VÅRA GIVARE!

Folkpool AB ♥ H-Fönstret i Lysekil AB
Yokk Solar AB ♥ Coop Väst AB
Esab AB ♥ Stiftelsen Ligula Foundation
Göteborgs Högre Samskola ♥ Hogia Service AB
NBS Security AB ♥ Arctic Paper
Erna och Victor Hasselblads Stiftelse ♥ Mycronic
Engström Shipping AB ♥ OffiTech AB
Mikaels Grävtjänst AB ♥ Varsego Sverige AB
Heimdal Security ♥ Rambo AB
Mats Lundblad/TMA Ewa Lundblad ♥
Pickering Interfaces AB ♥ Datia & Eset
Kent Holmberg Bildit AB ♥ Hallbergs Plantskola
Riksbyggen MO Bohus Älvsborg ♥
LRF Västra Götaland ♥ Leif Nilsson i Göteborg AB
Henrik O Fiskaffär ♥ Björn Gillsjö - Brea Fisk
Data Protect Sverige AB ♥ Lions Club Sotenäs
L. Simberg Fastighetsförvaltning ♥ Expisoft AB
Jakobi Sustainability ♥ Rodins Marin AB
Anders Wessman/TMA Rut Wessman ♥
Virbac Danmark A/S ♥ Ecosustain i Kungälv AB
Mutege IT AB ♥ Other support Group
OSG AB ♥ Sollidens Handelsträdgård AB

"OffiTech har varit fadder åt eremitibisarna och de vita storkarna under många år. Som fadder är det fantastiskt att vara med och ge djuren en bättre chans samtidigt som det ger ett mervärde till vår personal."

Robert Bergqvist, vd OffiTech

Varje bidrag är ovärderligt och gör en verklig skillnad för vårt arbete i djurparken och runt om i världen.

Ingenting av allt vi gjort under året hade kunnat göras utan er. Tack vare er kan vi fortsätta att arbeta för att rädda utrotningshotade djur.

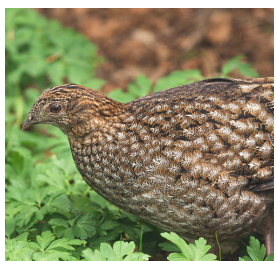
VILL DU HJÄLPA OSS ATT GÖRA SKILLNAD?

DÅ KAN DU:

- ♥ Skänka en gåva
- ♥ Bli månadsgivare
- ♥ Ge en minnesgåva
- ♥ Ge en högtidsgåva
- ♥ Bli medlem i Nordens Arks vänner
- ♥ Bli fodervärd
- ♥ Bli företagsfadder
- ♥ Starta egen insamling
- ♥ Tänka på oss i ditt testamente

DINA PENGAR NÅR FRAM

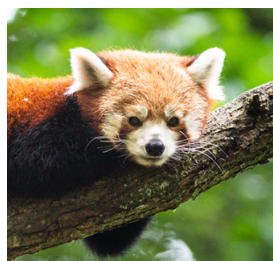
När du skänker pengar till Nordens Ark kan du vara trygg. Din gåva används alltid där behoven är som störst och där vi bedömer att de gör mest nytta. Vi är mycket noga med våra utgifter och är stolta över att 90% av de pengar som samlades in under 2021 gick direkt till insatser för utrotningshotade djur.

8 MARS

En tragopanhona flyttade in

Efter en tid i karantän var det dags för den nya tragopanhonan att flytta ut i parken. Till vardags är tragopanen lite brun och oanselig, men i parringstid visar hanen upp sig i all sin prakt.

20 APRIL

Pandaungarna flyttade hemifrån

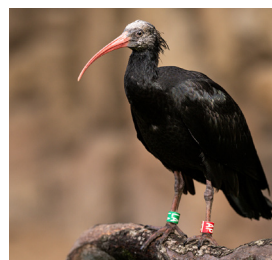
Vid tio månaders ålder är det dags för de röda pandaungarna att flytta hemifrån. Idag åkte hanen till Zoo des Sables d'Olonne i Frankrike och senare under våren kommer även den lilla honan att flytta.

31 APRIL

Äntligen kläcktes våra fjärilslarver

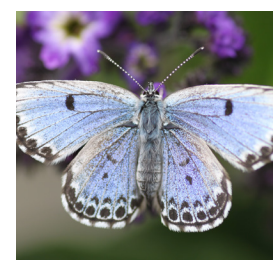
Mnemosynefjärilen är en av våra mest hotade fjärilar. Idag kläcktes förra sommarens ägg och ett 70-tal larver solade och åt upp sig innan det är dags för förpuppning.

11 MAJ

Liv i luckan när de första ungarna kläcktes hos eremitibis

Vi stör de nykläckta ungarna så lite som möjligt men håller koll via kamera så att de mår bra. Sju ungar har hittills kläckts. Hungriiga är de och föräldrarna har fullt sjå med att fixa mat.

2 JUNI

Kläkningsdags för parkens fetörtsblåvingar

Fetörtsblåvingen är en av våra tio mest hotade fjärilar. Under förra sommaren samlades 30 ägg in i Stockholm som skickades till Nordens Ark. Idag kläcktes nio av dem.

17 JUNI

Dags för alpböckskläckning

Fyra fina alpböcker har kläckts och idag sågs de para sig för första gången. De är ett stort steg i arbetet med att rädda arten från att försvinna helt.

Dagar vi minns lite extra från 2021

1 JULI

Våra siselungar flyttar till Tjeckien

Idag var det dags för de små siselungarna att påbörja sin resa till utplanteringsprojektet i Tjeckien. Sista hälsokontrollen för att se att alla mår bra har genomförts och vår veterinär Michelle konstaterade att alla resenärerna mår fint.

24 JULI

Parkens storkar fick nytt liv i Skåne

Ett storksläpp är en fantastisk upplevelse av få vara med om. Idag var det dags att öppna hägnen i Skåne och många besökare var på plats för att se när de vita storkarna släpptes ut.

3 AUGUSTI

Vår persiska leopard fick ungar i Ryssland

I december 2020 skickade vi ett par persiska leoparder till en avelsanläggning i Sotji National Park. Idag fick vi den glädjande nyheten att honan fött två ungar som inom två år kommer att släppas ut i det vilda.

15 SEPTEMBER

Första visentkalven på Arken

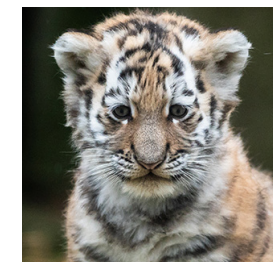
Under tre år har de stora, magnifika visenterna betat markerna på Nordens Ark. Det var en stor dag när den första kalven såg dagens ljus.

22 OKTOBER

Eremitibisar skickas till Spanien för utsättning

Tio unga eremitibisar skickades till utplanteringsprojektet i Spanien. Där fick de aklimatisera sig ett par veckor innan de släpptes ut i det vilda.

30 OKTOBER

Tigerunge på Nordens Ark

Idag föddes det en liten tigerunge och via vår YouTube-kanal kunde man följa livet i lyan live. Något som visade sig vara väldigt populärt.

21 press- meddelanden resulterade i 845 klipp:

(40% print, 59% digitalt,
2% i radioinslag och 1% i tv)

ÅRETS POPULÄRASTE PRESSRELEASES: (Räckvidd i svensk press 14,5 miljoner)

2.405 810
SIDVISNINGAR PÅ
nordensark.se

UNIKA
ANVÄNDARE:
288 923

SIDOR
PER.
BESÖK:
3,22

ANTAL FÖLJARE:

23 611 18 086

2021 I SIFFROR

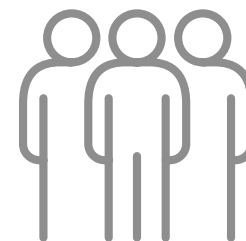
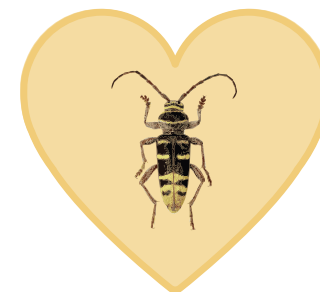
VI NÅDDE I SNITT 400 000
PERSONER I MÅNADEN

49 fjällgäss sattes ut och 11
fjällgäss försågs med satellit-
sändare. Tack Vattenfall!

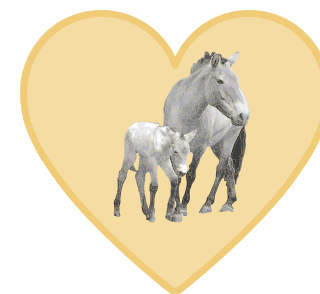

21 UNGSTORKAR
SATTES UT I SKÅNE

117 576
PARKBESÖKARE

426 Fodervårdar

36 Företagsfaddrar

EN HÅLLBAR ORGANISATION

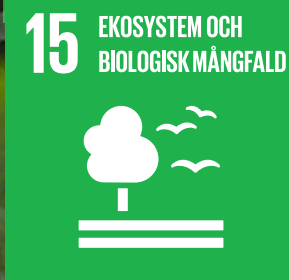
Hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

► Nordens Ark är en organisation med tydliga styrdokument som uppdateras kontinuerligt för att hela tiden vara aktuella. Verksamhetens långsiktiga strategidokument (år 2020-2025) ligger till grund för den verksamhetsplan som arbetas fram för innevarande verksamhetsår. Dokumenten justeras vid behov med hänsyn till förändringar i förutsättningar och omvärld. Nordens Arks olika avdelningar har tydliga mål som tillsammans med resultaten följs upp och sammantaget bidrar till att nå Nordens Arks huvudmål; att bevara hotade arter.

► Stiftelsen har en ideellt arbetande styrelse som består av elva ledamöter och som leds av ordförande Margareta Wallin Peterson. Styrelsen har bred erfarenhet och kompetens från såväl näringsliv som utbildnings- och besöksverksamhet. Verksamheten granskas av auktoriserad revisor.

“En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.”

► Nordens Ark har ett mycket väl utvecklat nätverk där man samarbetar med en rad olika organisationer, offentliga institutioner och den privata sektorn i syfte att öka naturvårdsnytta och sprida intresse för naturen. Nordens Ark har en lång tradition av att samarbeta med andra organisationer och vår framgång bygger till stor del på partnerskap. Samarbeten sker på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Organisationen beskrivs vidare på stiftelsens hemsida nordensark.se/om-oss

MILJÖARBETE

Nordens Arks kärnverksamhet är direkt kopplad till flera av riksdagens miljömål såsom ett rikt växt- och djurliv, levande skogar, ett rikt odlingslandskap och myllrande våtmarker. Sedan 2010 är verksamheten miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas och strävar kontinuerligt för att minska organisationens miljöbelastning.

► År 2015 antog FN en resolution med 17 globala mål för en bättre värld. De Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen. Nordens Ark strävar efter att bidra till de globala målen. Verksamheten arbetar främst med mål 15 "Ekosystem och biologisk mångfald" som syftar till att det till 2030 ska ske en minskad förlust av biologisk mångfald och naturliga miljöer, samt att artutdöende ska förebyggas. Arbetet berör också flertalet av de andra målen.

► Enligt Nordens Arks strategi 2020–2025 ska alla arter som Nordens Ark valt att arbeta med 2025 vara kopplade till någon form av naturvårdsprojekt/gemensam förvaltning. Med gemensam förvaltning menar vi att arten/rasen ska vara del av ett avelsprogram som syftar

till att bevara arten eller kopplad till en genbank.

► Nordens Ark arbetar hårt för att minska den egna påverkan på miljön. Miljöhänsyn ska vägas in i alla beslut avseende såväl daglig drift som forskning och undervisning. Nordens Arks arbete innebär automatiskt en positiv inverkan på miljön i och med organisationens verksamhetsinriktning. Organisationen är i dag en förebild internationellt för hur en djurpark ska drivas med avseende på djurvälstånd och framgångsrika avels- och bevarandeprogram.

Ambitionen är att utöka detta rykte till att innefatta att verksamheten även är bäst på att helhetsmässigt arbeta för hållbar utveckling. Nordens Ark arbetar främst på att begränsa verksamhetens miljöpåverkan genom att minska el- och bränsleförbrukning, minimera mängden avfall, öka andelen miljömärkt i våra inköp samt påverka samarbetspartners, besökare och andra intressenter till en ökad miljömedvetenhet.

Miljöförbättringar under 2021

▷ I arbetet för att gynna bin och andra pollinatörer såddes under året 200 000 tjärblomstfrön på 100 olika lokaler på Nordens Arks marker. Tjärblomster blommar med många rosa blommor och är en viktig nektarväxt för vilda pollinerare, särskilt humlor och fjärilar.

▷ Vi har under året jobbat vidare för att uppdatera vår avloppsanläggning från en konventionell infiltration till ett reningsverk.

▷ I samarbete med Yokk Solar Systems kommer solcellsanläggningar installeras på taket på Lantgården samt på nya SköldpaddsArken. Anläggningarna kommer att installeras kring årsskiftet 2022/2023 och kommer att generera ca 125 000 kWh per år. Nordens Ark har även beviljats stöd från Naturvårdsverkets Klimatkiv för att uppföra 30 laddningspunkter för publik normalladdning av elfordon. Installationen kommer att ske under 2022.

▷ Delar av Ekoparken hålls öppen genom betande lantraser, och skapandet av öppna gräsmarker fortskrider. Betet håller tillbaka det konkurrensstarka gräset och skapar öppen jord genom tramp och därmed kan blommande växter få möjlighet att etablera sig. Dock äts en del av blommorna innan de hinner sätta frö och det är en av anledningarna till att spridningen går långsamt under en restaurering.

EKONOMI

Ekonomiska resurser är en förutsättning för att utföra våra uppdrag och leverera naturvårdsnytta. Nordens Ark arbetar för en långsiktigt stabil finansiering för att säkerställa ett hållbart arbete under lång tid genom att vara en trovärdig och ansvarsfull organisation, samarbetspartner och arbetsgivare.

► Intäkterna 2021 kom i huvudsak från entréer, försäljning- och hotellverksamhet, insamling från privatpersoner (inkl. testamenten), fondmedel, offentliga bidrag, samarbeten med företag och organisationer, utbildningstjänster samt Postkodlotteriet.

Ansvarsfull kapitalförvaltning

► Nordens Arks kapitalförvaltning ska vara förenlig med verksamhetens övergripande syfte. Nordens Arks riktlinjer för finansiering, insamling och placering är antagen av styrelsen och reglerar bland annat hur placeringar görs. Förvaltningen ska präglas av god etik, vilket förutsätter att företagen följer internationella normer för företag gällande miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption. Rapportering till styrelsen sker regelbundet.

► Det är viktigt att pengar används till rätt saker, men också på rätt sätt. Alla medel går till att genomföra den av styrelsen beslutade strategin och verksamhetsplanen för året. Verksamheten tar fram ett budgetförslag som antas av

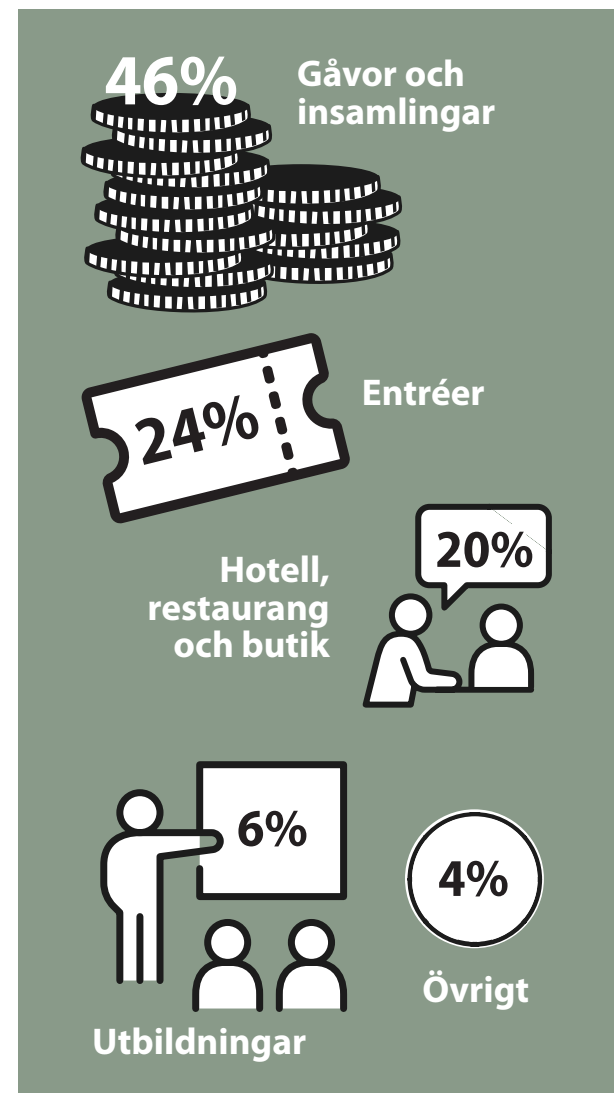
styrelsen innan arbetet påbörjas. Medel från myndigheter, organisationer och företag används enligt avtal. Pengar som samlas in från privatpersoner är mycket viktiga då de stärker möjligheten att uppfylla den antagna strategin. Generella gåvor används till att uppfylla strategin och verksamhetsplanen. Om givaren har angett ett ändamål som gåvan ska gå till ”öronmärks” dessa pengar.

Etisk insamling

► Grunden i insamlingsarbetet är givarnas förtroende. Insamlade medel får inte äventyra organisationens oberoende och ska alltid komma från källor som är godkända för Nordens Ark ur etisk synpunkt. All insamling ska ske med respekt för den enskilda givaren. Nordens Ark följer gällande lagstiftning för hantering av personuppgifter. Nordens Ark kan tacka nej till gåvor där organisationen inte kan tillgodose givarens önskemål om ändamålsbestämning eller om finns etiska skäl att avböja en gåva. Nordens Ark är medlem i Giva Sverige, branschorganisationen för tryggt givande och tillämpar därför Giva Sveriges etiska principer. Nordens Ark är en 90-kontoorganisation, vilket innebär att man står under granskning av Svensk Insamlingskontroll. Enligt Svensk Insamlingskontroll ska minst 75 procent av de totala intäkterna användas till ändamålen. Nordens Ark arbetar kontinuerligt för att minimera de administrativa kostnaderna och 2021 gick 90 procent av intäkterna till ändamålen. Resterande medel används till insamlings- och administrationskostnader. Insamlingskostnader är den personal och de aktiviteter som är nödvändiga för att samla in gåvor från privatpersoner och företag. Administrationskostnader är till exempel IT-system och vissa personalkostnader.

► Ändamålsenlighet, tillit och transparens är nyckelord i Nordens Arks arbete. Givare och samarbetspartners ska känna sig trygga med att gåvor används på rätt sätt och där de gör mest nytta.

Så här finansieras vi:

VÅR ARBETSPLATS

Medarbetarna är Nordens Arks viktigaste tillgång, med avseende på såväl personligt engagemang som yrkeskompetens. Det handlar både om specifikt kunnande om olika djurs beteende och miljökrav, men också om ett brinnande intresse för den stora och viktiga uppgift som arbetet med att rädda hotade arter innebär.

► På Nordens Ark ska medarbetare utvecklas, trivas och må bra. Vårt fokus på att varje medarbetare ska ha en sund arbetsmiljö är av största vikt i allt vi gör. Varje dag våra medarbetare kommer till arbetet gör de en positiv skillnad för hotade arter och för den biologiska mångfalden, oavsett vilken roll man har på Nordens Ark.

► För att säkerställa att vi behåller vår värdefulla kompetens så vill vi vara en lyhörd arbetsgivare och ha ett närvarande ledarskap. Nordens Ark genomför årligen en medarbetarundersökning som riktar sig till tillsvidareanställda medarbetare samt en undersökning som riktar sig till säsongsanställda medarbetare. Undersökningarna är viktiga för vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Nordens Ark genomför även årligen en OSA-enkät (en digital skyddsron) som fokuserar på den sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen. Undersökningarna leder fram till handlingsplaner som i slutändan förebygger ohälsa och ökar trivsel.

► Fyra gånger per år träffas Nordens Arks skyddskommitté för att planera och utvärdera det systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen. Kommittén består av både arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter som samverkar kring frågor som rör vår arbetsmiljö. Stående

punkter på dessa möten är bland annat analyser och åtgärder av årliga medarbetarundersökningar och OSA-enkäter samt allmänna skyddsroner. Säkerheten i parken, sjukfrånvaro/frisknärvaro samt organisationskultur är också ämnen som är återkommande på kommitténs möten. Under de årliga medarbetarsamtalen är kompetensutveckling en stående punkt, där varje medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan.

► Under pandemin har organisationen fokuserat på att implementera en digital plattform för kommunikation och filhantering, för att bland annat möjliggöra hemarbete där tjänsten tillåter. Nordens Ark vill vara en flexibel arbetsgivare som möjliggör och främjar work/life balance. Under den publika högsäsongen dubblar vi personalstyrkan med säsongsanställda medarbetare som är med och bidrar till att parkens besökare får en minnesvärd och lärorik vistelse. Nordens Ark tillämpar kompetensbaserade rekryteringsprocesser. Alla som söker lediga tjänster på Nordens Ark ska få en positiv upplevelse och ett professionellt bemötande.

► Friskvårdsbidraget, som är en förmån som riktar sig till alla medarbetare, ska främja hälsa och välbefinnande. Nordens Ark vill även uppmuntra till att bli blodgivare. Därför får Nordens Arks medarbetare lämna blod på betald arbetstid.

”Medarbetarna är vår absolut viktigaste tillgång”

INVENTERING AV KLÄCKHÅL EFTER STÖRRE EKBOCK
→ Arten listas som akut hotad

EN HÅLLBAR DJURHÅLLNING

Att konsekvent jobba kostnadseffektivt och hållbart när man jobbar med bevarandeprogram har tagit oss dit vi är i dag. Redan från allra första början slog personalen fast att varje krona ska räknas väl. Kan man återanvända något så ska det göras - något vi hållit fast vid under hela resan fram till i dag och något vi fortsättningsvis värnar om.

► Nya djuranläggningar byggs alltid artspecifikt för att djuren ska få utlopp för så många naturliga beteenden som möjligt, det är viktigt för oss. Samtidigt ser vi till att bygga på ett sätt som gör att relativt enkla förändringar krävs för att det ska fungera lika väl för andra arter. På det sättet så kan vi, när omvärldsbilden ändras, med små medel erbjuda anläggningen för en ny art i behov av vår hjälp.

► Arterna på Nordens Ark är noggrant utvalda för att vi ska göra så stor naturvårdsnytta som möjligt. I det ligger att vi kan hålla arten kostnadseffektivt och miljöresurssnålt, samt utföra insatser i fält när så är möjligt – helt enkelt bidra till att skapa och upprätthålla den biologiska mångfalden.

► De flesta arterna i parken kommer från klimatzoner liknande Sverige och behöver inte uppvärmda inomhusutrymmen, en viktig faktor ur ett hållbarhetsperspektiv. Arter från en varmare klimatzon, som vissa reptiler och amfibier, finns på Nordens Ark efter noga övervägande av skyddsbehovet kontra hållbarhetsperspektivet. Den nya SköldpaddasArken är ett exempel på detta.

► Hot och hotbilder kan ändras fort vilket gör att vi måste vara agila och kunna ställa om verksamhet snabbt och utan att det tar för stora resurser i anspråk. Det gör att uppfinningsrikedomen bland personalen på hur vi kan återbruka befintliga resurser på ett klokt sätt är stor. Bland annat projekteras för hur vi ska omvandla vårt första uppfödningshus för pilgrimsfalk till ett uppfödningshus för en ny skyddsvärd fågel. Pilgrimsfalk återhämtade sig så bra i Sverige att vi upphörde med det projektet för ett antal år sedan och nu kommer vi att kunna återbruka den anläggningen till en annan art.

DJUPDYKNING FÖR DEN VETGIRIGE

En viktig del i Nordens Arks arbete handlar om att informera och utbilda om läget för världens hotade djur. Kunskap föder nyfikenhet och engagemang. Om vi alla lär oss mer och får en ökad förståelse för hur vi påverkar djuren och naturen så kan vi alla tillsammans göra skillnad.

▶ Det sker en hel del bakom kulisserna på Nordens Ark, saker som är avgörande för många arters fortlevnad. Det handlar om allt från avel och uppfödning till forskning och utplantering i det vilda. Nordens Ark är en aktiv och drivande part i flera nationella och internationella bevarandeprojekt för att rädda hotade djur.

▶ Nordens Ark deltar i det internationella samarbetet med räddningspopulationer för att arter ska finnas kvar även om de anses funktionellt utdöda i det vilda.

▶ Genom Conservation Education tar vi nya grepp på information och utbildning som ökar förståelsen och skapar engagemang för hotade arter och biologisk mångfald.

”Åby säteri är och kommer alltid att vara vår hemmaplan, men det är i ute världen vi gör mest nytta.”

▶ Parkens djur och marker är en ypperlig plattform för forskning om såväl djur och deras beteenden som effekten på den biologiska mångfalden.

▶ Att ungar födda på Nordens Ark kan skickas för utplantering i det vilda såväl i Sverige som internationellt visar att vi är på rätt spår. Tillsammans arbetar vi för att ge hotade djur en framtid.

MED VÄRLDEN SOM ARBETSPLATS

Åby säteri är och kommer alltid att vara vår hemmaplan, men det är i ute världen vi gör mest nytta. Genom globala bevarandeprojekt arbetar vi för att utrotninghotade djur ska uppnå livskraftiga populationer i sina naturliga miljöer och att den biologiska mångfalden bevaras.

RÄDDNINGSPOPULATIONER VAD ÄR DET OCH VARFÖR ÄR DET SÅ VIKTIGT?

**PRZEWALSKIS VILDHÄST
- STARKT HOTAD**

► Idag utrotas arter i en takt som är ööverträffad i mänsklighetens historia, något som har allvarliga konsekvenser för såväl människor som för resten av livet på jorden. Enligt den senaste rapporten från IPBES, FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, bekräftas bilden av att vi befinner oss i en ny massutrotning av arter. Att arter försvinner och nybildas är en naturlig process men idag anses utrotningstakten vara flera tusen gånger snabbare än den naturliga. Orsaken till att arter försvinner i allt snabbare takt är globala problem som förstörelsen av livsmiljöer och överexploatering. Det ökade hotet mot både växt- och djurarter och deras naturliga livsmiljöer gör att det krävs omfattande insatser för att bevara arter för framtiden.

► Nordens Ark arbetar för att vara en ledande kraft i bevarandet av hotade arter. En central och viktig del i vårt bevarandearbete är vår avel och uppfödningens verksamhet. Nordens Ark arbetar med avel, uppfödning och utsättning av hotade arter där fokus läggs på att utveckla banbrytande och hållbara metoder och återinföra livskraftiga djur till deras naturliga livsmiljö. Detta arbete kallas för ex-situ bevarande och betyder att arbetet bedrivs på annan plats än i artens naturliga livsmiljö och innefattar bland annat internationella avelsprogram och hållandet av räddningspopulationer. För arter där den vilda populationen är nära att försvinna eller där den till och med är utrotad i det vilda är detta arbete av avgörande betydelse och räddningspopulationer spelar då en mycket viktig roll i bevarandet av arten.

► Räddningspopulationer sköts ofta genom strikt styrda avelsprogram i samarbete mellan olika aktörer. Syftet är främst att se till att det finns demografiskt stabila och genetiskt friska räddningspopulationer av hotade arter. För att uppnå detta verkar Nordens Ark

inom den europeiska djurparksföreningen EAZA (European Association of Zoos and Aquaria) och samverkar med andra djurparksorganisationer runt om i världen.

► För ett ökande antal djurarter spelar dessa räddningspopulationer en allt viktigare roll för att förebygga utrotning då hoten i det vilda fortsätter att öka. Att förbättra situationen i det vilda tar lång tid och för några arter håller tiden tyvärr på att rinna ut. Det praktiska arbetet med att restaurera och återskapa goda förutsättningar för hotade arter och eliminera hoten i naturen är tidskrävande. Det handlar oftare om tiotals år snarare än några få och för att säkra överlevnaden för många arter krävs det att man samtidigt håller räddningspopulationer. Det finns flera exempel på arter som troligen skulle ha utrotats utan den räddningspopulation som finns i djurparker runt om i världen. Flera av dessa arter återfinns på Nordens Ark, bland annat visent, vietnamesisk dammsköldpadda, McCords ormhalsköldpadda, kycklinggroda, Przewalskis vildhäst m.fl.

► Nordens Arks vision är en värld med livskraftiga populationer av djur och växter i fungerande ekosystem. En värld där räddningspopulationer inte behövs och där vi inte längre har ett enda djur i vår park. Det kan kännas som en omöjlig dröm att uppnå, speciellt med tanke på alla de hot som världens biologiska mångfald står inför, men vi kommer steg för steg att fortsätta kämpa för världens hotade djurarter och, när hoten har hanterats och tillräckliga skyddsåtgärder finns på plats, arbeta för att återinplantera arter i sina forna utbredningsområden.

VI TÄNKER NYTT -DET ÄR SEDAN GAMMALT

LÄGERKVÄLL

► Varje möte med besökare, skolklasser eller konferensgrupper ger tillfälle för undervisning och folkbildning vilket ger de anställda på Nordens Ark möjlighet att leva upp till målet “Alla besökare ska lämna parken lite klokare”.

► Djurparker runt om i världen har antagit en gemensam strategi för att lära människor om djur, bevarande av hotade arter och miljöer samt vikten av biologisk mångfald. På engelska kallas det conservation education (CE) och innefattar information, utbildning och lärande kring bevarande av hotade arter och dess livsmiljöer, s.k. bevarandebiologi. Djurparker har en unik möjlighet att kunna erbjuda information och utbildning där människor i alla åldrar får möjlighet att uppleva vilda djur med alla sinnen. Djurparkspedagoger använder sig av dessa möten för att få människor att förstå hur djur genom evolution har utvecklats och anpassats till olika miljöer och levnadssätt. Hur olika arter formar miljön omkring sig och hur de påverkas och påverkas av människor som lever i samma miljöer. Genom att uppleva och lära sig om olika djur och deras levnadsmiljöer växer vår empati för naturen och känner då ett större ansvar för att ta hand om den.

► Syftet med CE är att sprida kunskap om hotet mot arter och deras levnadsmiljöer. Under det senaste decenniet har det blivit allt tydligare att vi måste se till helheten, dvs arternas livsmiljöer, hur ekosystem och arter hänger ihop, och skydda dem, samt till hur djurparker kan arbeta med bevarandet av arter, en så kallad “One plan approach”. CE handlar också om att sprida kunskap om klimatförändringar, djurvälstånd, etologi, påverkan av invasiva arter, sanningar och falskheter i informationsflödet, djrhållning och djurvård, genetik och avel av hotade arter.

► Idag är över 16 300 arter klassificerade som utrotningshotade enligt IUCNs röda lista och arter försvinner i en hastighet som är mellan 1000 och 10 000 gånger snabbare än under normal evolution. Djurparkerna har en unik möjlighet att nå människor i alla åldrar och sociala skikt. Om vi kan påverka och utbilda dem så att de förändrar sitt sätt att leva och förhålla sig till vår planet och dess resurser så har vi en möjlighet att ändra kurs för många av dessa hotade arter.

► Information och utbildning är inte bara ett val vi gör. Som djurpark har vi ett lagstadgat uppdrag att utbilda. I den svenska Artskyddsförordningen anges att “djurparker ska främja utbildning av och medvetenhet hos allmänheten om bevarande av den biologiska mångfalden, särskilt genom att tillhandahålla information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer”. På Nordens Ark gör vi detta på många nivåer, från barnen på vår förskola till studenter på universitet.

► Nordens ark är en organisation med spetskompetens i bevarandebiologi, hållbarhets- och miljöfrågor. Vi har en stark position för att kunna informera och utbilda med stor säkerhet och auktoritet. Vi lägger stor vikt vid vårt utbildningsuppdrag. Under 2021 mötte Nordens Arks pedgoger elever från olika skolor vid 215 lärotillfällen. Vi träffade elever från 121 olika klasser för lektioner och läger. Att mäta effekter av CE är lite knepigare och här behöver vi utveckla metoder som visar på att våra ansträngningar ger effekt på lång sikt. I dagsläget utvärderas många av våra utbildningsinsatser med de elever och lärare som deltar. Det ger oss ett kvitto på att vi håller en hög kvalitet på våra utbildnings- och informationsinsatser.

ÄNTLIGEN FÅR VI DELA MED OSS AV VÅR SPÄNNANDE FORSKNING

LANTRASER BETAR I EKOPARKEN

► Under året har vi publicerat de första resultaten från den spännande forskningsstudie som pågått i Ekoparken sedan 2015. I studien, som är unik i sitt slag, har ett team av forskare från Sverige, Polen och Nederländerna studerat hur brand och bete av framförallt kor, påverkar unga trädplantor i ett öppet landskap i västra Sverige. Dessa processer har tidigare studerats i andra ekosystem, till exempel på den afrikanska savannen, där dessa två störningar har visat sig ha en betydande effekt på vegetationen. I tempererade europeiska system, som i Sverige, har detta nästan inte studerats alls. En anledning till det är idén om att dessa delar av Europa var täckt med tät skog innan människan kom hit. Men forskare börjar nu inse att stora delar av Europa faktiskt bestod av öppna landskap, som till stor del hölls öppna av, brand och bete. Idag har många av dessa öppna gräsmarker vuxit igen vilket hotar arter som är beroende av öppna förhållanden och låg vegetation. Blommor och insekter men även fåglar, som är av stor betydelse för bland annat många ekosystemtjänster, som pollinering gynnas av dessa öppna gräsmarker

► Bete och brand är två historiskt sett naturliga störningar för växlighet som nu har försvunnit i stora delar av Sverige och många andra delar av världen. Experimentet har utförts i Nordens Arks Ekopark som tidigare var en produktionsskog men som vi nu har ställt om till öppen betesmark. Under tre år har vi utsatt 2400 trädplantor för årliga lågintensiva bränder och säsongbete av nötkreatur. Trädplantorna, av arterna tall, gran, ek, björk och lind, kontrollerades för överlevnad och tillväxt och detta jämfördes sedan mellan arterna. Vi undersökte även om trädarterna reagerade olika på bete, brand och en kombination av både bete och brand. Resultaten visar, att redan efter tre år kan både brand och bete både minska överlevnaden och tillväxten hos trädplantorna. Resultatet visar också på en skillnad i hur de olika arterna har anpassat sig till brand och bete.

► Vår studie ger en första glimt av hur våra olika trädarter är anpassade till dessa två störningar. Den kunskapen ökar förståelse för hur brand och bete kan påverka olika typer av vegetation i ett öppet landskap och därmed hur vi kan förbättra förvaltningen av dessa viktiga habitat. Om vi kan ta hand om de öppna markerna på rätt sätt kan vi också öka den biologiska mångfalden, vilket gynnar oss alla.

► Under året har mycket forskning gjorts om våra honungsbin. Tillsammans med Skövde högskola publicerades en vetenskaplig artikel om viktförändring under vintern hos bisamhällen. Alla 78 bikupor i projektet står på vågar så vi kan följa i detalj hur bina samlar in nektar och pollen samt hur de hushållar med sina vinterförråd. Vi såg att det nordiska biet verkar ha en något lägre vinterförbrukning av foder än övriga underarter, men skillnaderna var väldigt små. Under 2022 avslutas det treåriga projektet där Norges Biröckerlag, Göteborgs universitet och Skövde Högskola deltar.

SISLAR FLYTTAR TILL TJECKIEN

SISEL – STARKT HOTAD

► Vid entrén till parken på Nordens Ark har man som besökare möjlighet att se en charmig liten gnagare, en sisel eller europeisk jordekorre som den också kallas. Siseln är ett av Europas mest hotade däggdjur och lever ursprungligen i stora kolonier på grässtäpporna i centrala och sydöstra Europa. Siseln är utan tvekan ett viktigt naturligt inslag i stäppgräsmarkens ekosystem då arten fungerar som en paraplyart. Den är bland annat ett viktigt bytesdjur för rovfåglar och mindre rovdjur som kejsarörn, mindre skrikörn och tigeriller. Deras övergivna bohålor används gärna av andra arter som grönfläckig padda och hasselsnok.

► Fram till 1950-talet var siseln vanligt förekommande inom dess utbredningsområde men i takt med att stäppmarkerna odlades upp och andelen betande djur, som håller landskapet öppet, minskade försvann också stora delar av sislarnas livsmiljö. Idag lever de istället ofta på golfbanor, lekplatser, flygplatser, campingar och koloniodlingar - områden där de sällan är särskilt välkomna. Detta har lett till att arten är listad som starkt hotad på den internationella rödlistan IUCN och att det nu krävs aktiva bevarandeinsatser för att rädda den.

► För att bevara arten och få tillbaka en livskraftig population krävs det dels att dess livsmiljö restaureras, men förutom det krävs också aktiva utplanteringsinsatser för att på så sätt återetablera siseln i ett område. I flera olika länder runt om i Europa pågår detta arbete för fullt och individer som föds i djurpark släpps ut för att förstärka existerande populationer samt för att återinföra arten i områden där den tidigare funnits. I Tjeckien upprättades 2008 ett åtgärdsprogram för siseln där det långsiktiga målet är att få tillbaka en livskraftig population av arten i landet. För att bidra till detta arbete skickade

Nordens Ark i år för första gången siselungar födda i parken till utsättningsprojektet.

► Sedan 2016 har projektet i Tjeckien satt ut över 300 sislar på olika lokaler i landet. Sislarna sätts ut i individuella hålor i tillfälliga hägn på utsättningsplatsen. Där har de möjlighet att anpassa sig till sin nya omgivning innan man två dagar senare tar bort de tillfälliga hägnen. Utsättningarna har än så länge varit framgångsrika då projektet har kunnat bekräfta att reproduktion har skett på utsättningsplatserna.

EREMITBISEN FLYGER FRITT

EREMITBIS – STARKT HOTAD

► Eremitibis är en karismatisk och mycket distinkt fågel som en gång fanns spridd över stora delar av Nordafrika, Mellanöstern och södra Europa. Det är en art som historiskt ställts inför många utmaningar och redan för några hundra år sedan utrotades från Europa. Arten har därefter försvunnit från det ena området efter det andra. Idag finns den enda stabila vilda populationen av eremitibis i Marocko. De främsta hoten mot arten har varit brist på livsmiljöer, negativa effekter orsakade av bekämpningsmedel och en omfattande illegal och legal jakt.

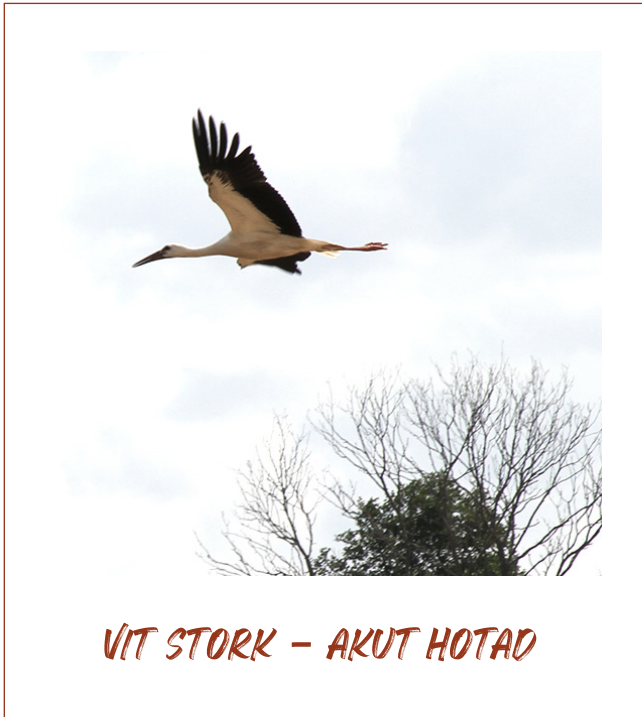
► För att rädda arten från utrotning måste omfattande bevarandeinsatser ske. Att skydda den sista vilda populationen i Marocko har givetvis hög prioritet men återinplantering är också en viktig metod för att arten ska kunna återta delar av sitt forna utbredningsområde. Som tur är så finns det en stor och frisk räddningspopulation av eremitibisar i djurparker runt om i världen som årligen kan skicka fåglar till olika utsättningsprojekt runt om i Europa. I dag pågår aktiva utsättningsprojekt i Österrike, Tyskland, Spanien och Turkiet.

► Nordens Ark har varit en del i räddningspopulationen och det avelsprogram (EAZA Ex situ Programmes (EEPs)) som finns sedan 2008 då vi började hålla eremitibis i parken. Vi har sedan dess varit en aktiv medlem i avelsarbetet och skickat ungar till olika djurparker runt om i Europa. Under 2021 fick vi möjligheten att för första gången skicka ungar till ett utsättningsprojekt i Spanien. Projektet som heter Proyecto Eremita är ett samarbetsprojekt mellan Zoobotánico Jerez i den Andalusiska regionalregeringen och avelsprogrammet för eremitibis. Projektet arbetar för att få tillbaka arten till Spanien bland annat genom avel och utsättning.

► Under hösten skickades tio ungfåglar, kläckta på Nordens Ark till Cádizprovinsen i södra Spanien. Väl där fick de först sitta i en utsättningsvoljär under två månader för att säkerställa att de aklimatiserat sig till sitt nya hem. Därefter öppnades portarna och ibisarna släpptes ut i det vilda. Utsättningen gick bra och våra ibisar anslöt direkt till en grupp vilda ibisar som lever i området.

► Tack vare dessa aktiva bevarandeinsatser har eremitibisen nu sakta börja återta delar av sitt forna utbredningsområde i Europa. 2018 uppgraderades eremitibisen från akut hotad till att ”bara” vara starkt hotad enligt Internationella naturvårdsunionen (IUCN). En stor seger för artens bevarande! Mycket arbete kvarstår innan arten är räddad men vi är på god väg att få tillbaka denna fantastiska fågel från randen av utrotning och Nordens Ark är stolta att vara en del i det arbetet!

ETT HÄNDELSERIKT STORKÅR

VIT STORK – AKUT HOTAD

► Den vita storken har funnits på Nordens Ark i mer än tjugo år och alla ungar som kläckts i parken har oavkortat skickats till Storkprojektet i Skåne för utsättning. Storkprojektet drivs gemensamt av Skånes Ornitologiska Förening och Naturskyddsföreningen i Skåne i syfte att förstärka den lilla storkpopulationen i Sverige. I vår strävan att aktivt jobba med naturvårdsprojekt har vi gradvis utökat och intensifierat samarbetet med Storkprojektet sedan 2018 med målsättningen att producera flera storkar för utsättning och att i större utsträckning bidra med våra resurser till bevarandearbetet.

► Efter en intensiv vår kunde vi 2021 leverera 21 flygga storkungar till det årliga storksläppet i slutet av juli. Häckningsframgången i Storkprojektets egna avelsvoljäer var dålig och därför blev våra ungar extra viktiga i år. För att unga storkar ska påbörja sin flytt söderut är det nödvändigt att de går samman i stora flockar och därför måste ett relativt stort antal individer släppas årligen. Annars finns risken att dom stannar kvar i Skåne över vintern och där klarar dom sig inte utan stödutfodring. Målet är givetvis att vi återigen ska ha en naturligt flyttande population av vita storkar i Skåne. Totalt släpptes 46 fåglar varav ”våra” ungar utgjorde nästan hälften. Så detta år kunde vi vara extra stolta över vårt bidrag vid storksläppet i slutet av juli!

► Förutom arbete med uppfödning på Nordens Ark så deltog vi även för första gången i fältarbetet med vilda storkar samt hjälpte Storkprojektet med hantering och flytt av avelsfåglarna i Skåne. På senvåren och försommaren pågår vårt arbete i avelsvoljäerna för fullt. Samtidigt pågår arbetet i fält med att följa dom vilda storkarna. Vi har svårt att vara på plats både i Bohuslän och Skåne samtidigt, men med lite extra planering och vilja kunde vi i år

hjälpa till med ringmärkningen av vilda storkar under andra veckan av juni. Ringmärkning av ungfåglar präglas alltid av att man har en begränsad tid på sig att bli färdig innan ungarna blir flygfärdiga. På grund av denna tidspress är det bra att man kan vara flera som hjälps åt med ringmärkningen när behovet är som störst under en veckas tid. För att nå ungarna behöver vi ta oss upp på hustak och träd med hjälp av stegar och liftar så det är ganska tidskrävande. Totalt ringmärktes 105 flygfärdiga, vilda ungar från 63 par storkar.

► För att kunna följa utvecklingen av storkpopulationen är det absolut nödvändigt att ringmärka så många ungar som möjligt. Det är ett kontinuerligt arbete som genomförs årligen. Tack vare detta så kunde projektet konstatera att 21 nya storkar återvände till Skåne för första gången sedan de flyttat söderut som ungfåglar under 2021. Hälften av dessa fåglar, 10 stycken, häckade dessutom eller genomförde häckningsförsök. Under hösten 2021 beslutade vi tillsammans med Storkprojektet att importera nya avelsfåglar. På Nordens Ark vill vi utöka vår befintliga avelspopulation från 9 par till 15 par för att kunna producera ännu fler ungar för utsättning. Dessutom finns ett behov från Storkprojektet att ersätta åldrande individer. Med hjälp av vårt kontaktnät inom den europeiska djurparksorganisationen EAZA (European Association of Zoos and Aquaria) kunde vi snabbt lokalisera storkar i Warszawa Zoo som tar emot och rehabiliterar vilda storkar som av olika anledningar har skadat sig. Tyvärr kan inte alla storkar rehabiliteras, de blir istället viktiga avelsindivider i utsättningsprojekt. Totalt kommer vi importera 32 storkar under februari 2022. Efter ett händelserikt storkår 2021 ser vi med spänning framemot 2022.

Vi som jobbar här:

VD - Mats Höggren

Vice VD - Linnéa Johansson

Forskning - Mats Niklasson, Karin Amsten

Zoologisk avdelning - Ewa Wikberg,
Christer Larsson, Sara Nilsson, Emma Nygren,
Gustaf Samelius

Djurvård - Alfred Lindskog, Ingela Andersson,
Lena Andersson, Ann-Charlotte Berntsson,
Anna Einemo, Kristofer Försäter, Josefin Hansson,
Sara Hedvall, Jimmy Helgesson, Sandra Josefsson,
Dick Liljegren, Kenneth Skydt, John Söderlindh,
Camilla Wikberg, Jonas Söderholm, Jesper Sandsjö,
Anders Persson, Dèsirée Axén, Pauline Mets,
Helene Olimb, Fanny Svensson

Legitimerad Veterinär - Michelle Kischinovsky

Legitimerad djursjukskötare - Elin Eriksson Byröd

Underhåll - Mikael Fredriksson, Emil Gunnarsson,
Åke Gustavsson, Sofia Viksson, Inger Larsson,
David Molander, David Enstedt,
Rickard Brorsson

Ekonomi - Susanne Geisen, Ann Mårtensson

HR - Linda Gadd, Sandra Karlsson

Värdskap & Marknad - Therese Patriksson, Jenny
Magnusson, Lotta Olofsson, Marie Mattsson, Camilla
Törnebohm, Ellinor Thuresson, Joakim Bergman,
Tina Olofsson, Prisca Lang, Marianne Pettersson,
Leonila Bergman

Pedagogisk avdelning - Jenny Loberg,
Björn Johansson, Eva Andersson, Ulrica Ahlrot

Nordens Arks förskola - Anna Crogård,
Isabell Karlsson, Johanna Osberg, My Axelsson,
Marie Olsson, Madeleine Abrahamsson

Vårt engagemang i styrelser och arbetsgrupper:

IUCN:s Nationalkommitté: Mats Höggren

EAZA Council: Mats Höggren (ledamot)

EAZA Technical assistance committee:
Mats Höggren (ledamot)

EAZA EEP Committee: Ewa Wikberg (co-chair)

EAZA Membership and Ethics committee:
Mats Höggren

EAZA Conservation Education committee:
Eva Andersson

EAZAs Artkommittéer: Dick Liljegren (japansk trana), Emma Nygren (europeisk utter, amurtiger), Ewa Wikberg (manvarg, skogsvildren, tadjjikist stäppfår, persisk leopard, röd panda), Jimmy Helgesson (vietnamesisk dammsköldpadda), Kristofer Försäter (kycklinggroda) Helene Olimb (tadjjikist stäppfår)

Medverkar i EAZAs arbetsgrupper: Emma Nygren (Felid TAG), Eva Andersson (Small Carnivore TAG), Ewa Wikberg (Caprine TAG), Jimmy Helgesson (Reptile TAG), Sara Nilsson (Records Working group)

International stamboksförare (ISB):
Emma Nygren (snöleopard)

Europeisk stamboksförare (EEP): Emma Nygren (snöleopard), Eva Andersson (järv), Jimmy Helgesson (McCords ormhalsköldpadda)

EU Life Saving Wildcats Project Board:
Mats Höggren

EU Life Saving Wildcats Project Management Group, Ex-situ sub-group: Emma Nygren

Pallas's cat Working Group, Steering committee: Emma Nygren

Kungliga Djurgårdsförvaltningen, skötselråd:
Mats Niklasson

Royal Zoological Society of Scotland (RZSS), Conservation Advisory Group: Mats Höggren

Gothenburg Global Biodiversity Centre (GGBC), research group: Mats Niklasson

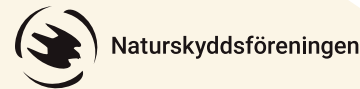
Gothenburg Global Biodiversity Centre (GGBC), styrelse: Mats Höggren

Stiftelsen Sveriges Vildnads förtroenderåd:
Mats Höggren

Publikationer:

- ▶ Norrström, N., Niklasson, M., Leidenberger, S. 2021 Winter weight loss of different subspecies of honey bee *Apis mellifera* colonies (Linnaeus, 1758) in southwestern Sweden PLoS ONE
- ▶ Amsten, K., Cromsigt, JPGM, Kuijper, DPJ, Loberg, J., Churski, M., Niklasson, M. 2021 Fire and herbivory-driven consumer control in a savanna-like temperate wood pasture: an experimental approach. *Journal of Ecology*
- ▶ Drobyshev, I., Niklasson, M. et al. 2021. Did forest fires maintain mixed oak forests in southern Scandinavia? A dendrochronological speculation. *Forest Ecology and Management*
- ▶ Bergsten, A. & Niklasson, M. 2021. Unassisted weighing of European Bison. *European Bison Conservation Newsletter*

Samarbetspartners & medlemskap:

Stiftelsen Erik & Lily Philipsons minnesfond